

RESEBERÄTTELSE

Namn

År och termin för utbyte

Erik Forsberg

HT23

Utbytesuniversitet

Politecnico di Milano

Utbildningsprogram

Civilingenjör Teknisk Fysik, Master Tillämpad Matematik

Utbytessemester i Milano

Innan avresa

Att söka utbytesstudier var för mig en självklarhet. Dels för att jag ville upptäcka och uppleva ett annat land lite mer på djupet, dels för att träffa nya människor och studenter från andra universitet. Angående destinationen var utgångspunkten någonstans i Sydeuropa och allra helst Italien, eftersom det är den del av världen som tilltalar mig mest i de flesta avseenden. Efter att ha sonderat terrängen på lite olika universitets hemsidor i området blev Politecnico di Milano (benämns ofta Polimi) ett ganska enkelt val till slut. Framför allt för att kursutbudet passade bra till min master och att i princip all undervisning på masternivå ges på engelska till skillnad från många andra sydeuropeiska universitet. Att det blev höstterminen hade i huvudsak två orsaker, jag ville hellre undkomma den svenska hösten/vintern än våren/försommaren, och det gav mig möjlighet att både välja valfria kurser på KTH som ges på höstterminen och vårterminen.

Ankomst

Jag och mina två kompisar från KTH som jag skulle bo med under terminen, ankom till Milano i slutet av augusti, ungefär två veckor innan studiestart och en knapp vecka innan välkomstveckan för internationella studenter. Vi hade således några dagar på oss att lära känna staden själva och införskaffa förnödenheter som saknades i lägenheten. Välkomstveckan, som arrangerades av skolan tillsammans med ESN (Erasmus Student Network), bestod bland annat av praktisk information om skolan och kurser, guideade turer på skolans olika campus och idrottsanläggning och information från diverse studentföreningar. Framför allt handlade det dock om att träffa och umgås med andra studenter på olika event, där aperitivo (drink med tilltugg) var ett återkommande inslag. Generellt var aktiviteterna inte så uppstyrda men jag uppskattade ändå välkomstveckan, framför allt ur den sociala aspekten. Skolan erbjöd också ett typ av fadderprogram för utbytesstudenter, där man vid intresse kunde få kontakt med en redan studerande innan och under de första veckorna av vistelsen, för stöd och praktisk rådgivning. Detta var något jag anmälde mig till men dock inte utnyttjade, eftersom all nödvändig information tillhandahölls av skolan och ESN.

Boende

Jag bodde som nämnt tillsammans med två kompisar från KTH. När vi började undersöka lägenheter i april-maj på olika bostadsförmedlingar var utbudet ganska stort, speciellt tack vare vår gemensamma budget. Vi bestämde oss till slut för att skicka en förfrågan om en trerumslägenhet på *Italianway*, som vi fick bekräftad direkt. Hyran låg på 2500 EUR i månaden, plus lite extra avgifter. Lägenheten låg i stadsdelen Città Studi, som är ett ganska lugnt och trevligt område i östra delen av stan, cirka 500 m från campus och 3 km från centrum. Lägenheten var bortsett från lite mögel i ett av rummen och avsaknad av varmvatten i ganska bra skick. Generellt är boendestandarden i Milano, som ändå är i

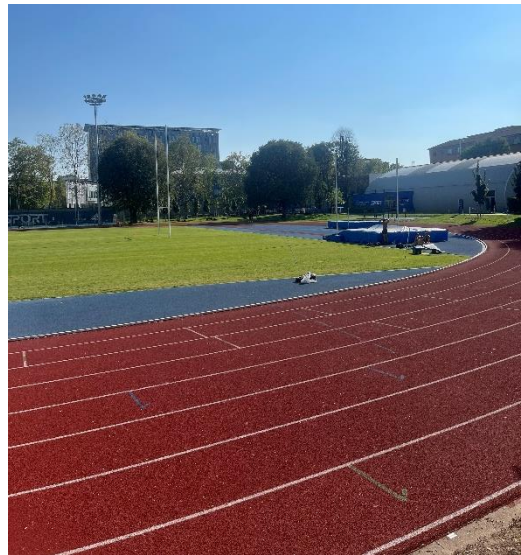
framkant i Italien, klart lägre än i Stockholm, om man inte är beredd att slanta upp rejält. Universitetet erbjöd boenden åt utbytesstudenter i anslutning till campus men de var till antalet långt ifrån att täcka behovet och jag träffade ingen som bodde där.

Ekonomi

Milano sågs vara Italiens dyraste stad, i synnerhet när det kommer till boende. Vill man ha ett eget rum någorlunda centralt är det svårt att komma under femsiffriga belopp (i kr) per månad. Jag fick också uppfattningen av en rätt snobbig stad, exempelvis behövde man inte leta speciellt länge för att hitta världens allra mest exklusiva modevarumärken. Livsmedelsbutiker och restaurangbesök var dock aningen billigare än i Sverige och alkohol är ju som bekant betydligt billigare. Runtom i stan finns även utomhusmarknader där man hittar det mesta inom mat och hushåll till förmånliga priser. Två andra kostnader som skiljde sig avsevärt från de i Sverige var dels kollektivtrafikkort som var mycket billigare än i Stockholm och som dessutom erbjöd bättre kollektivtrafik, dels gymkort som var mycket dyrare. För min del täckte Erasmusstipendiet och CSN-lånet alla vardagliga utgifter, totalt sett blev utbytet dock en förlustaffär, främst på grund av de resor jag gjorde inom landet.

Universitetet och studierna

Jag pluggade på universitetets huvudcampus Leonardo, som ligger ungefär 3 km utanför centrum. Detta campus är något mindre än campus Valhallavägen på KTH och här bedrivs utöver arkitektur främst undervisning inom mer teoretiska ämnesområden som matematik, fysik och datavetenskap. Från utsidan är de flesta av byggnaderna rätt pampiga, men på insidan håller lokalerna betydligt lägre standard än på KTH. Trånga platser, hårda säten och brist på ventilation var standard i föreläsningssalarna. Inläringen underlättades inte heller av att sammanhängande lektioner var längre än i Sverige; en vanlig föreläsning pågick i 90 minuter utan paus och övningarna var oftast 3 timmar med en paus. För övrigt ligger största delen av studieplatserna utomhus, vilket ju inte var något problem första halvan av terminen när det var behagligt väder utomhus, men senare på hösten blev det väldigt trångt inomhus på campus.

Skolans idrottsanläggning

Angående undervisningen är upplägget lite annorlunda från det på KTH. Visserligen är den schemalagda lektionstiden och fördelningen mellan föreläsningar och övningar ungefär samma, men tempot i kurserna är lägre eftersom man läser dem terminsvis. Detta medför att man troligen har fler kurser samtidigt än på KTH. Tentaperioden är i januari-februari för höstterminen och juni-juli för vårterminen, vilket gjorde att jag inte kunde vara på plats de två första veckorna av vårterminen på KTH. Varje kurs har fem tentatillfällen per år, där den första omtentan bara går några veckor efter den ordinarie tentan, vilket möjliggör utspridning av arbetsbelastningen om man har många tentor under samma tentaperiod. Vidare ges de allra flesta masterkurser på engelska och föreläsarna var dessutom förvånansvärt bra på det, åtminstone i mina kurser.

För att fortsätta jämförelsen med KTH så är det mesta betydligt mindre uppstyrt och strukturerat på Politecnico. Exempelvis finns det knappt några hårda deadlines, det går oftast att skjuta upp inlämnings- eller anmälningsdatum, vilket gäller både studenter och lärare. Tentadatumen släpps endast några veckor innan tentan och praktisk information om tentasalar, skrivtid och hjälpmedel är ofta bristfällig och i vissa fall obefintlig. Man får helt enkelt ta saker som de kommer i högre utsträckning.

Kurser

Jag läste kurserna Numerical Analysis for Machine Learning, Stochastic Dynamical Models, Nonlinear Control och Game Theory, totalt 31 hp. De tre första kunde jag tillgodoräkna till Tillämpade numeriska metoder, Systemteknik respektive Geometrisk styrteori på KTH, den sista tog jag som valfri.

Kursvalsproceduren är väldigt enkel och flexibel, man kan välja eller byta kurser från en vecka innan terminsstart till ca två veckor efter.

Generellt är det mer fokus på teori än problemlösning på föreläsningarna, men svårighetsnivån är jämförbar med den på KTH. De flesta av mina kurser innehöll inga projekt eller inlämningsuppgifter utan bestod enbart av en skriftlig tenta. De italienska studenterna verkade generellt också aningen mer seriösa och fokuserade under föreläsningarna än studenter på KTH. Detta kanske kan förklaras av att betyg tycks ha större betydelse vid jobbsökande i Italien än i Sverige. Dessutom behöver italienarna betala för universitetsstudier även om det subventionerat till stor del.

Staden och landet

Milano är en stor stad som innehåller det mesta. I varje kvarter finns restauranger och barer som de flesta håller hög standard, och det finns gott om nattklubbar med mer eller mindre säreget klientel. Det finns också en hel del att se i form av museum och pampiga kyrkor även om staden ligger i lä i det avseendet jämfört med exempelvis Florens och Rom.

En av alla pizzamiddagar

Italien har ju som bekant en fantastisk matkultur. Utöver de kända maträtterna finns det väldigt mycket att upptäcka som inte är så vanligt i Sverige. Framför allt snabbmat som schiacciata (matig macka fylld med chark, ost och grönsaker), piadina (tortillaliknande stekt bröd med fyllning) och panzerotti (liten friterad inbakad pizza) är både prisvärt, praktiskt och väldigt gott. Varje stad eller område har också sina egna lokala paradržätter som de sätter stor stolthet i, och som kan skilja sig ganska mycket mellan olika delar av landet.

I Milano och Italien generellt har man en lite annorlunda attityd och syn på livet jämfört med i Sverige. För det första stämmer stereotypen om italienare som lite för avslappnade och lata ganska bra, vilket märktes i flera olika sammanhang. Utöver det som tidigare nämnts på temat från universitetet och att de flesta butiker och samhällsinstitutioner håller lunchstängt, är de flesta processer mer utdragna än i Sverige, vilket också är sammankopplat med den enorma mängden byråkrati. Exempelvis krävdes ungefär en timmes arbete för att skaffa månadskort i kollektivtrafiken när man väl hade tagit reda på hur man ska göra, och för att skaffa gymkort behövdes läkarintyg och ifyllande av åtskilliga blanketter.

En annan följd av den avslappnade attityden är att man är mer social och umgås mer med varandra, främst genom aperitivo på dagarna och restaurang- eller barbesök på kvällarna. Från tidig förmiddag till efter midnatt var det i princip alltid fullt på barer och caféer, även på vardagar. Min bild är att umgänge och familj är viktigare än karriär, i synnerhet i södra Italien.

Fritid och sociala aktiviteter

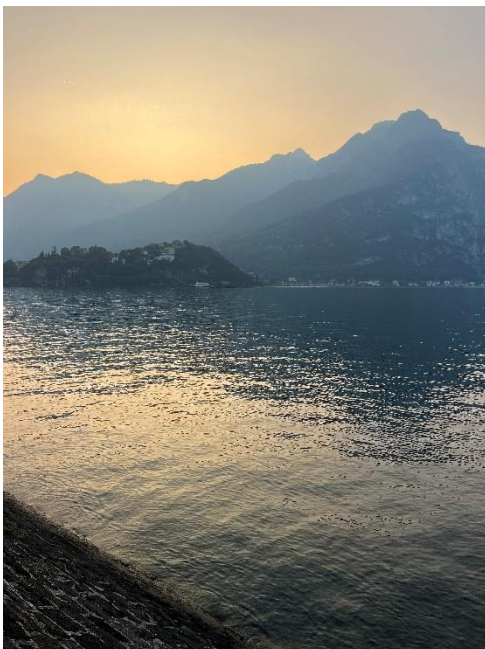
Eftersom arbetsbelastningen i skolan för min del var relativt låg fanns det en hel del tid över, vilket gjorde det möjligt att upptäcka andra delar av landet. Under terminen hann jag tillsammans med mina kompisar upptäcka mer eller mindre hela Italien, från solsemester på Sicilien i söder genom Neapel, Rom, Florens och Bologna till skidåkning i Alperna i norr. För mig var Rom en stor höjdpunkt med sina otroligt spektakulära byggnader och monument från antiken mitt i stadskärnan, även om det var belamrat med turister. Utöver en färja mellan Palermo och Neapel gjorde vi de flesta resor med tåg, vilket funkade rätt smidigt bortsett från några mindre förseningar. Det finns också gott om trevliga resmål i närheten av Milano, som lämpar sig utmärkt för dagsutflykter. Vi besökte Comosjön, Gardasjön och Lago Maggiore som alla ligger inom en dryg timme från Milano med tåg eller bil, och som erbjuder fina vyer och idylliska småstäder. På liknande avstånd ligger även Bergamo och Turin som är trevliga städer, lite mindre och lugnare än Milano.

Cervinia

Cefalu, Sicilien

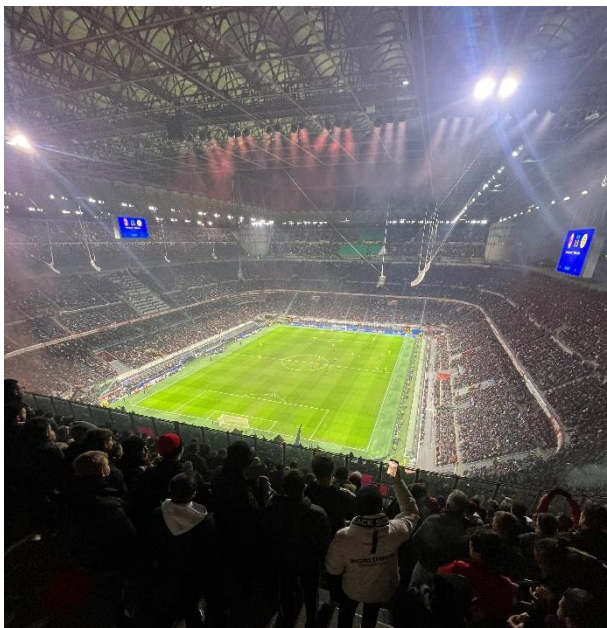

Comosjön

En annan huvudaktivitet på fritiden var att ta del av det stora utbudet av idrottsevenemang, i mitt fall inom tennis och fotboll, som är mina två favoritsporter. Jag såg Sverige spela tennislandskamp mot Italien i Davis Cup i Bologna, vilket var häftigt med tanke på det stora hemmastödet på läktaren. Jag var även i Turin och kollade på ATP Finals där de åtta bästa herrtennisspelarna i världen gjorde upp om titeln. Framför allt blev det dock återkommande besök på Stadio San Siro för fotboll i absolut världsklass, både med Milan och Inter som hemmalag. Bland de häftigaste matcherna jag såg kan nämnas Milan-Dortmund, Milan-Roma och Inter-Real Sociedad. Oftast var det dock inte själva fotbollen som gjorde starkast intryck, utan läktarsånger, målfiranden bland fansen, och den hisnande storleken på arenan som rymmer 80 000 åskådare. Biljetterna till dessa evenemang var också förhållandevis billiga, en vanlig ligamatch på San Siro kostade 30–40 euro. Ett tips om man vill hitta ännu billigare biljetter är att gå på matcher i Coppa Italia, där biljetterna kunde kosta så lite som några enstaka euro.

ATP Finals i Turin

Stadio Giuseppe Meazza (San Siro)

Det blev också en hel del idrottande för min egen del. Jag hade gymkort på universitetets gym, vilket var fräscht och bra utrustat, men oftast väldigt fullt med folk. Det var dock betydligt billigare än andra gymkedjor och man fick dessutom tillgång till en fridrottsarena, basketplan och fotbollsplan. Jag deltog även i skolans tränarledda basketträningar en gång i veckan, vilket var kul och ganska billigt. Som gammal tennisspelare var jag också glad över att hitta en italienare i min nivå som jag kunde spela med. Det fanns gott om tennisklubbar med företrädelsevis grusbanor runt om i stan där det var enkelt att boka tider.

För den som ville erbjöd ESN en mängd olika aktiviteter under terminens gång för internationella studenter, utöver de som redan

nämnts under mottagningsveckan. Bland annat arrangerades weekendresor till andra städer i Italien, matlagningskurser och aperitivokvällar, av vilka jag endast deltog på det sistnämnda. Mer specifikt gick dessa kvällar ut på att träffas på en bar som var reserverad för oss studenter där det såldes drinkar och tilltugg till väldigt låga priser, en gång varannan vecka. Detta var kanske det bästa tillfället att träffa och prata med andra utbytesstudenter eftersom det var väldigt bra uppslutning.

Därtill fanns det andra organisationer som samarbetade med Erasmus, som erbjöd olika typer av aktiviteter. Framför allt anordnade de bokningar till restauranger och nattklubbar till bra pris för studenter. Fem av sju dagar i veckan, varje vecka, hade man möjlighet att gå på nattklubb för standardpriset 15 euro, vilket inkluderade inträde och två drinkar. Detta var något som jag och mina

kompisar utnyttjade flitigt. En annan aktivitet som anordnades var en skidresa till Sestriere i Alperna som var rätt bra ordnad, återigen till ett billigt pris. Utöver bussresa och boende organiserades även middagar och en hel del festligheter på plats. Framför allt var detta var ett bra alternativ för att få möjlighet till skidåkning, eftersom det är ganska krångligt att ta sig till de italienska skidorterna själv utan egen bil.

Rekommendationer och övriga reflektioner

Nedan följer lite praktisk information om både skolan och livet i Milano i allmänhet som jag hade haft nytta av innan avresa:

- De terminstider som anges i skolans kalendarium inkluderar båda tentaomgångarna i varje tentaperiod. Om man klarar alla tentor i första omgången är man därför troligtvis färdig 2–3 veckor innan den sista angivna dagen på terminen.
- Det är väldigt lite krav på obligatorisk närvaro och nästan alla kurser erbjuder inspelningar av lektioner.
- För att få boendekontrakt eller diverse andra medlemskap krävs ofta *Codisce fiscale*, (skattenummer). Detta får man automatiskt av skolan vid registrering men vid behov av det i ett tidigare skede kan det erhållas från italienska ambassaden i Stockholm, vilket dock är en tidskrävande process.
- För fotboll på San Siro, köp biljetter via de officiella hemsidorna för Milan respektive Inter beroende på vilket lag som har hemmamatch, undvik andra återförsäljare online där det finns risk att bli lurad eller behöva betala överpris.
- Vid behov av bil finns bilpoolen Sharenow som erbjuder hyrbilar till relativt låga priser, som står placerade runt om i staden. Man bör dock ha i åtanke att de flesta bilar har en del defekter.
- Var uppmärksam vid köp på marknad eller andra informella försäljningsställen, det syns ganska tydligt att man inte är lokalinvånare och försäljarna kan ibland ta överpriser.
- De allra flesta människor man har att göra med kan bra engelska med undantag för exempelvis vissa frisörer, apotekare eller butiksbiträden. Att lära sig italienska är därför inget måste men en stark rekommendation då det är ett vackert och förhållandevis enkelt språk.